

Ministerie van Financiën
T.a.v. drs. J.H. Smits
Postbus 20201
250 EE Den Haag

Datum 16 november 2017
Ons kenmerk JéMk-17102596
Pagina 1 van 3
Betreft Reactie van de AFM op de consultatie
Besluit implementatie Richtlijn
verzekeringsdistributie

Geachte heer Smits,

Graag reageert de Autoriteit Financiële Markten ('AFM') op de consultatie van het Besluit implementatie richtlijn Verzekeringsdistributie ('conceptwetsvoorstel'). Hieronder beschrijven wij de volgens ons belangrijkste aandachtspunten voor verbetering van het besluit.

Allereerst danken wij het ministerie van Financiën voor haar werk aan de implementatie van de richtlijn Verzekeringsdistributie. Het wetsvoorstel bevat een goede weerslag van de normen in de richtlijn en biedt de AFM voldoende grondslag om haar toezicht op de verzekeringsmarkt de komende jaren verder te verstevigen. Met name de aanvulling van de bestaande normen op het gebied van het productontwikkelingsproces bieden volgens de AFM een goede kans voor de verzekeringsmarkt om producten goed te laten aansluiten op de wensen en behoeften van de klanten. Hoewel een aanzienlijk deel van de normen op het gebied van productontwikkeling volgen uit een Europese Uitvoeringsverordening, zal de AFM over de inrichting van haar toezicht in gesprek blijven met de verzekeringssector, en zal de AFM waar mogelijk rekening houden met de Nederlandse praktijk van verzekeringsdistributie.

Belangrijke aandachtspunten bij het conceptwetsvoorstel

1. Actieve transparantie over provisie bij schadeverzekeringen

In artikel 86i lid 1 sub e Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft ('BGfo Wft') is opgenomen dat de financiële dienstverlener in schadeverzekeringen zijn klant enkel over de hoogte van de ontvangen provisie informeert, indien deze door de cliënt wordt betaald. De AFM is van mening dat het in het belang van de klant is als de dienstverlener ook transparant is over de hoogte van de provisie wanneer deze via de aanbieder wordt betaald. Immers, ook deze provisie wordt door de cliënt betaald, zij het indirect via de verzekeringspremie.

Het is volgens de AFM in het belang van de klant dat de dienstverlener ook de van de aanbieder ontvangen provisie verantwoordt aan de hand van de door hem aan de klant verleende dienstverlening. Er zijn geen redenen in het belang van de klant om hem niet actief te informeren over de provisie ontvangen van de aanbieder.

De AFM is bovendien van mening dat een betere aansluiting wordt gerealiseerd met de ambities om het consumentenvertrouwen in de financiële sector te vergroten, als actieve transparantie wordt betracht over zowel de aard als de hoogte van de provisie die wordt betaald door de aanbieder. Uit consumentenonderzoek van de AFM blijkt dat 87% van de consumenten actief geïnformeerd wil worden over de hoogte van de beloning die de financiële dienstverlener ontvangt voor advies of bemiddeling in schadeverzekeringen. Indien ervoor wordt gekozen om enkel actieve transparantie in te voeren over de *aard* van de provisie en niet de *hoogte* van de provisie bij schadeverzekeringen, vreest de AFM dat er twee groepen klanten ontstaan: consumenten die naar de hoogte van de provisie vragen en dus kritische tegendruk kunnen bieden, en consumenten die dit niet doen en onbekend blijven met de hoogte van de provisie die zij indirect via de premie betalen. Dit geldt des te meer in een online omgeving, waarin er geen ‘gesprek’ plaatsvindt tussen adviseur en consument en deze niet actief kan vragen naar de hoogte van de provisie.

In de richtlijn Verzekeringsdistributie is sprake van minimumharmonisatie. De AFM verzoekt het ministerie om in artikel 86i lid 1 sub e BGfo Wft op te nemen dat de financiële dienstverlener zijn klant ook over de hoogte van de ontvangen provisie informeert als deze door de aanbieder wordt betaald. Door provisiestromen transparant te maken zal consumenten duidelijk worden welke provisie zij indirect via de premie betalen, en zullen zij het gesprek kunnen aangaan over de dienstverlening die hier tegenover staat.

2. Consistentie in boetecategorieën

Artikel 33 lid 2 sub e van de richtlijn Verzekeringsdistributie bepaalt dat bevoegde autoriteiten voor overtredingen op grond van hoofdstuk V en VI van de richtlijn door rechtspersonen een maximale geldboete kunnen opleggen van ten minste 5.000.000 EUR of tot 5 % van zijn totale jaaromzet. De zinsnede in de richtlijn dat bevoegde autoriteiten een *maximale* geldboete moeten kunnen opleggen van ten minste 5.000.000 EUR of tot 5% van de totale jaaromzet, brengt mee dat overtredingen op grond van de richtlijn beboetbaar moeten worden gesteld in boetecategorie 2 mits in het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector (Bbbfs) gebruik wordt gemaakt van de opties zoals opgenomen in artikel 1:81, derde lid Wft (verhogen van het maximumbedrag van categorie 2) en artikel 1:82, tweede lid, Wft (5% van de jaaromzet) of in boetecategorie 3. In het Bbbfs en het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling zijn overtredingen van normen die geïmplementeerd zijn uit de richtlijn naar de mening van de AFM echter ten onrechte beboetbaar gesteld met categorie 2 zonder gebruik van de hiervoor beschreven opties. De AFM verzoekt het ministerie de overtredingen conform de richtlijn beboetbaar te stellen door ook de beschreven opties op te nemen in het besluit. Dit past ook bij de ernst en aard van normen in de richtlijn, zoals de normen op het gebied van het productontwikkelingsproces en het verbod op koppelverkoop bij een verzekering als aanvulling op een product of dienst. Het feit dat artikel 34 van de richtlijn Verzekeringsdistributie bepaalt dat de bevoegde autoriteiten bij de vaststelling van de soort bestuursrechtelijke sancties of andere maatregelen en van de omvang van bestuursrechtelijke geldboeten alle relevante omstandigheden in aanmerking nemen, maakt het voorgaande niet anders. Aan deze bepaling wordt reeds uitvoering gegeven door het openbare boetetoemingsbeleid van de AFM.¹

¹ <https://www.afm.nl/~profmedia/files/afm/maatregelen/boetetoemingsbeleid.ashx>

Het huidige artikel 32 lid 3 BGfo Wft legt aan de financiële onderneming een productreviewverplichting op ten aanzien van financiële producten die door haar worden aangeboden of zijn samengesteld en in de markt verkrijgbaar worden gesteld. Deze productreviewverplichting is analoog aan de productreviewverplichting in artikel 7 van de gedelegeerde Uitvoeringsverordening (die een nadere uitwerking is van artikel 25 de richtlijn Verzekeringsdistributie), met dien verstande dat deze reviewverplichting alleen geldt voor verzekeringen. Overtreding van het huidige artikel 32 lid 3 BGfo Wft is thans beboetbaar gesteld in categorie 1. De productreviewverplichting uit artikel 7 van de gedelegeerde Uitvoeringsverordening wordt met dit wijzigingsbesluit via artikel 32 lid 9 BGfo Wft beboetbaar in categorie 2. Omwille van de consistentie zouden overtredingen van beide artikelen echter in dezelfde categorie beboetbaar gesteld dienen te worden.

Aan het Besluit uitvoering Pensioenwet en de Wet verplichte beroepspensioenregeling wordt artikel 10ba, waarin precontractuele informatieverstrekkingsverplichtingen voor de verzekeraar zijn opgenomen, toegevoegd. Dit nieuwe artikel wordt echter niet toegevoegd aan artikel 51a van dat besluit, waarin de boetecategorieën zijn opgenomen. De AFM verzoekt het ministerie artikel 51a toe te voegen met daarbij de boetecategorie.

3. Juiste online verstrekking

In artikel 49a lid 3 BGfo Wft zijn normen opgenomen voor verstrekking van informatie via de website. De huidige wijze van implementatie leidt er echter toe dat persoonlijk informatie niet via de website verstrekt mag worden. Dit sluit volgens de AFM niet aan bij de normen in de richtlijn Verzekeringsdistributie. Informatie mag immers via een website worden verstrekt indien de informatie persoonlijk aan de klant is gericht, conform de voorwaarden in artikel 23 lid 5 van de richtlijn Verzekeringsdistributie. Volgens de AFM kan het ministerie deze verschrijving herstellen door in de derde regel van artikel 49a lid 3 BGfo Wft de zinsnede “*die niet persoonlijk tot de cliënt is gericht,*” te verwijderen. De AFM verzoekt het ministerie deze verschrijving te herstellen.

Hoogachtend,
Autoriteit Financiële Markten

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'M.W.L. van Vroonhoven'.

ir. M.W.L. van Vroonhoven MBA
Voorzitter van het Bestuur

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'J.A. de Groot'.

mr. drs. J.A. de Groot
Hoofd
Strategie, Beleid en Internationale Zaken

